

Ζωγραφίζουμε τη διαχρονική σχέση μας με τα media...από την παιδική ηλικία μέχρι σήμερα...

Δεδομένα: κατασκευάστηκαν 5 ζωγραφιές, στις οποίες έγινε προσπάθεια να αποτυπωθεί η διαχρονική σχέση των φοιτητριών που τις κατασκεύασαν με τα μέσα επικοινωνίας

Υποθέτουμε ότι οι ζωγραφιές αυτές παρέχουν «πληροφορία» για τη «βιωμένη εμπειρία» των κατασκευαστών της κάθε ζωγραφιάς από τη χρήση των media

A. Η «βιωμένη εμπειρία» συντίθεται, στο κάθε φορά εδώ και τώρα, από ένα σύνολο μετασχηματισμένων αναπαραστάσεων των εμπειριών του παρελθόντος. Ότι δηλαδή επιμένει να κρατάει και να επαναφέρει το μυαλό μας από τις **δράσεις μας στο παρελθόν**, που μετασχηματίζονται για να ταιριάζουν με **όσα κάνουμε στο παρόν** και **προσδοκούμε για το μέλλον**.

Διευκρινίσεις:

Δράσεις στο παρελθόν: εναλλακτικά αλλά πλήρη σενάρια (με στόχους, αντιστάσεις και συμμορφώσεις), που έχουν αποτυπωθεί στο γνωστικό μας σύστημα, συνήθως χωρίς ιδιαίτερες λεπτομέρειες. Όχι πάντως απλές εικόνες.

Μετασχηματίζονται για να ταιριάζουν με όσα κάνουμε στο παρόν: γιατί οι ζωγραφιές βγήκαν μετά από συνεργασίες που έγιναν σε παρόντα χρόνο και επομένως περιέχουν τα παρόντα στις συνεργασίες σχήματα (γνώσεις του τώρα, όχι του παρελθόντος).

Οι προσδοκίες για το μέλλον: επηρεάζουν τις εμπειρίες του παρόντος. Δεν γίνεται να τελειώσεις την αναπαράσταση/ αφήγηση μιας εμπειρίας χωρίς κάτι σαν «και ζήσανε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα».

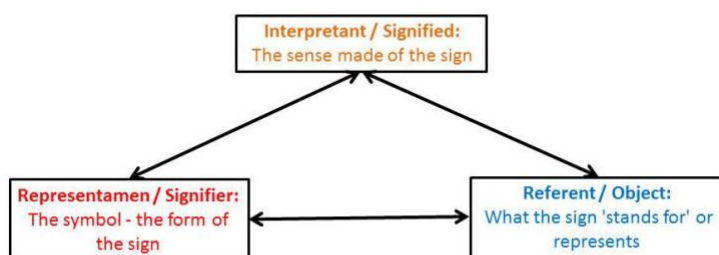
B. Η πληροφορία για τη «βιωμένη εμπειρία» των κατασκευαστών δίνεται στη ζωγραφιά με «σημεία».

Για να τους αποδώσουμε νόημα πρέπει να τα αναλύσουμε σημειωτικά.

Εμείς κάναμε ανάλυση ακολουθώντας τη σημειωτική του Peirce, όπου:

Σημείο: είναι οτιδήποτε με τον ένα ή τον άλλο τρόπο αντιπροσωπεύει κάτι άλλο από κάποια άποψη ή ιδιότητα. Το «σημείο» παραπέμπει σε ένα «αντικείμενο» και το συνδέει με μια «ερμηνεία».

The Semiotics of Charles Sanders Peirce

Για παράδειγμα: Όταν κατασκευάζουμε στη ζωγραφιά μας ένα Signifier π.χ. το «σύμβολο», η «μορφή» ενός ραδιοφώνου, εκτιμούμε ότι δημιουργούμε στον παρατηρητή της ζωγραφιάς την «αίσθηση» ενός ραδιοφώνου (Signified) και ταυτόχρονα έχουμε δημιουργήσει ένα πλαίσιο ερμηνείας του, γιατί βρίσκεται το σύμβολο εκεί που βρίσκεται, για να καθοδηγήσουμε τον παρατηρητή να αντιληφθεί το πώς εννοούμε, μέσα από τη ζωγραφιά μας, ότι λειτουργεί το συγκεκριμένο αντικείμενο-ραδιόφωνο (Object) μέσα στη θεματική της ζωγραφιάς (η σχέση μας με τα media).

Για παράδειγμα διαφορετική εμπειρία διερμηνεύει το «χύμα» ραδιόφωνο στη ζωγραφιά V2. Διαφορετική στη V1, όπου κατέχει την πρώτη θέση στον ομφάλιο λώρο ή στη V5, όπου βρίσκεται ακουμπισμένο στο χύμα.

Ο Peirce διέκρινε τρία είδη σημείων, σύμφωνα με τη λογική σχέση μεταξύ της μορφής (Signifier) και αυτού που αντιπροσωπεύει (Gripstrud, 2017).

1. Τα σημεία όπου η σχέση είναι αυθαίρετη και εντελώς συμβατική ονομάζονται «σύμβολα». Η οι γλωσσικοί όροι ανήκουν σε αυτή την κατηγορία, όπως και τα χρώματα των φωτεινών σηματοδοτών, ορισμένα λογότυπα και άλλα φαινόμενα που πρέπει να έχουμε μάθει έναν συγκεκριμένο κώδικα για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε το νόημα τους.

2. Μια δεύτερη ομάδα σημείων είναι τα εικονίδια ή τα «εικονικά σημεία». Αυτά είναι σημάδια που μοιάζουν με αυτό που πρεσβεύουν. Είναι απλά εικόνες, ή γλυπτά, δηλαδή δισδιάστατες ή τρισδιάστατες αναπαραστάσεις ενός περισσότερο ή λιγότερο φωτογραφικού ή «ρεαλιστικού» τύπου.

3. Η τρίτη και τελευταία ομάδα σημείων είναι οι «Δείκτες». Ο «Δείκτης» χρησιμοποιείται για να δείχνει εμμέσως τα πράγματα. Είναι ένα ευρετήριο, το οποίο δείχνει αυτό που αντιπροσωπεύει. Το κάνει με την έννοια ότι εδώ υπάρχει μια αιτιώδης σχέση μεταξύ του σημείου και αυτού που αντιπροσωπεύει. Ο καπνός, για παράδειγμα, είναι ένα ενδεικτικό σημάδι ότι κάτι καίγεται. Τα συμπτώματα που αναζητούν οι γιατροί όταν καταλήγουν σε μια διάγνωση είναι δείκτες της ασθένειας ή του τραυματισμού. Τα στοιχεία ή τα ίχνη που αναζητούν οι ντετέκτιβ είναι δείκτες για τις εγκληματικές δραστηριότητες που ερευνούν.

Εμείς διαπιστώσαμε ότι οι ζωγραφιές περιέχουν «εικονικά σημεία» (ραδιόφωνα, τηλεοράσεις ...) και «δείκτες» (δέντρο, σπείρα, φιλμ, φωτεινή δέσμη φακού...). Θεωρήσαμε ότι οι δείκτες υποδηλώνουν τη δομή και τη δυναμική της βιωμένης εμπειρίας των κατασκευαστών των ζωγραφιών και τα εικονικά σημεία τις λειτουργίες των διάφορων media μέσα σ' αυτή την εμπειρία.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσής μας θα τα παρουσιάσουμε στο μάθημα. Θα σας παρακαλούσαμε όμως να κάνετε και εσείς τις δικές σας αναλύσεις στις ζωγραφιές που δεν κατασκευάσατε. Έτσι στο μάθημα θα μπορέσουμε να συζητήσουμε τόσο για ζητήματα ερμηνείας των ζωγραφιών, όσο και για τις αποστάσεις που προκύπτουν μεταξύ της συνειδητής δράσης των κατασκευαστών και της ερμηνείας που αποκομίζουν οι θεατές.